

Het kan wél

Verkiezingsprogramma 2026–2030

The logo for the Dutch political party D66, featuring the letters 'D66' in white on a green square background.

D66

nunen c.a.

Het kan wél

Voorwoord

Met D66 kiest u voor vooruitgang. We hebben laten zien dat er écht beweging komt als wij aan zet zijn – en dat willen we met volle energie voortzetten.

D66 Nuenen c.a. staat voor doen wat we beloven: bouwen aan een gemeente waar iedereen prettig kan wonen, werken en leven. Duurzaam, innovatief en inclusief.

De keuze is helder: **kies je voor stilstand, of zetten we samen de volgende stap vooruit?**

De afgelopen raadsperiode heeft D66 Nuenen c.a. krachtig samengewerkt aan een fijn en leefbaar Nuenen c.a. We brachten rust en stabiliteit zonder stilstand. Grote projecten zijn gestart en de begroting staat stevig op orde. Deze lijn willen we doorzetten. We zijn trots op de goede samenwerking in de coalitie, in de raad en met het college van B&W.

Vooruitkijkend zien we enorme kansen voor Nuenen c.a. Onze gemeente ligt midden in Brainport: een regio die wereldwijd vooroploopt in technologie, innovatie en duurzaamheid. Dat zorgt voor veel banen voor onze inwoners. Maar groei brengt ook uitdagingen: een woningmarkt onder druk, een klimaat dat om actie roept, investeren in voorzieningen en een arbeidsmarkt die talent nodig heeft. D66 neemt verantwoordelijkheid en pakt deze uitdagingen aan met slimme keuzes en heldere oplossingen.

Wij willen een Nuenen c.a. dat klaar is voor de toekomst: samen met inwoners, scholen, bedrijven en de regio. Meer betaalbare woningen, duurzame mobiliteit, een sterke sociale basis en goed onderwijs. Een gemeente waarin iedereen meetelt en meedoet.

Onze gemeente verdient een toekomst waarin groei hand in hand gaat met welzijn, duurzaamheid en innovatie. Dit programma laat concreet zien hoe we die toekomst realiseren.

Hier maken we de toekomst. Doe mee!

Op 18 maart 2026 bepaalt u de koers, **stem op 18 maart 2026 voor vooruitgang en een mooie gemeente.**

Stem D66 Nuenen c.a.!

Onze speerpunten

D66 zet in op de volgende **acht** speerpunten voor de toekomst:

Versnellen van bestaande woonlocaties

Wonen kan niet wachten. Daarom willen we sneller bouwen op plekken die al klaarliggen: denk aan Nuenen West, de Kloostertuin, de Boschoeve en de kerkdorpen Gerwen, Nederwetten en Eeneind.

D66 Nuenen c.a. kiest voor vaart maken. Voor starters die hun eerste huis zoeken. Voor ouderen die kleiner willen wonen. Voor gezinnen die ruimte nodig hebben. Voor iedereen.

We schrappen onnodige regels en betrekken bewoners vooraf, zodat plannen niet vastlopen maar vooruitgaan. En we bouwen met oog voor ons dorp: herkenbare architectuur, met variatie, meer puntdaken en baksteen. Nieuw, maar toch echt Nuenen c.a.

Veilige en slimme mobiliteit

Iedereen moet zich veilig en gemakkelijk kunnen verplaatsen in Nuenen c.a. Daarom kiest D66 voor veilige fiets- en wandelroutes, zodat kinderen, ouderen en iedereen daartussen zorgeloos op pad kunnen.

We pakken de meest verkeersonveilige plekken direct aan. Want veiligheid kan niet wachten. Daarnaast werken we samen met de regio aan beter openbaar vervoer, zodat Nuenen c.a. goed bereikbaar blijft voor werk, school en ontspanning.

Investeren in slimme voorzieningen

Een fijn dorp groeit mee met de mensen die er wonen. Daarom wil D66 investeren in voorzieningen die écht verschil maken voor Nuenen c.a.

In Nuenen West komt er een nieuwe basisschool – de eerste stappen zijn gezet, nu is het tijd om door te pakken. Ook zetten we vaart achter de bouw van een tweede sporthal, zodat onze binnensportverenigingen en scholen de ruimte krijgen om te groeien. Ook willen we meer sportmogelijkheden in de openbare ruimte: denk aan ruimte voor skaten of een jeu-de-boulesbaan.

Een gezonde leefomgeving met groen en water

Een groen dorp is een gezond dorp. D66 wil meer bomen, groene plekken en waterpartijen, juist bij nieuwe ontwikkelingen in Nuenen c.a. Kijk naar mooie plannen als “tegels wippen”, tegels eruit en in groen erin.

Groen zorgt voor schaduw op warme dagen, voor frisse lucht en voor plekken waar we elkaar ontmoeten en ontspannen. Het maakt ons dorp mooier, gezonder én toekomstbestendig. Daarom zetten we in op méér groen en water in de wijk, zodat iedereen kan genieten van een gezonde leefomgeving – jong en oud.

Naar een duurzaam Nuenen c.a.

De toekomst is groen – en die begint vandaag. D66 zet vol in op duurzaamheid: samen besparen, samen opwekken en samen vooruit. We zetten in op zonne-energie op de daken.

We willen dat inwoners en bedrijven de juiste ondersteuning krijgen. Goede voorlichting helpt om woningen beter te isoleren, energie te besparen en slimmer te delen. Ook onze bedrijventerreinen moeten verduurzamen. Door innovatie en samenwerking maken we werk van schonere energie en een lagere CO₂-uitstoot.

Investeren in een duurzame economie en sterke arbeidsmarkt

Een krachtig Nuenen c.a. groeit met een sterke economie. D66 zet in op duurzame werkgelegenheid en een arbeidsmarkt die toekomstbestendig is.

Samenwerking met de regio is daarbij essentieel: door plannen en initiatieven gezamenlijk aan te pakken, creëren we kansen voor ondernemers én banen voor inwoners. Zo versterken we Nuenen c.a. én de hele regio. Duurzaam, slim en lokaal verankerd.

Goed bestuur en gezonde financiën

Sterk beleid begint met gezonde financiën. D66 Nuenen c.a. heeft de afgelopen periode stevig bijgedragen om orde op zaken te stellen: een sluitende begroting én reserves voor onzekere tijden.

Dankzij die solide basis kunnen we nu doorpakken met groei en vooruitgang. Voor een zelfstandig en krachtig Nuenen c.a., dat samenwerkt in de regio en kansen creëert voor ondernemers.

Sterke regionale samenwerking

Nuenen c.a. staat sterker wanneer we samenwerken. D66 zet in op het voortzetten en versterken van de regionale samenwerking.

We zijn geen eiland: belangrijke thema's zoals verkeer, wonen, werken en voorzieningen lossen we beter samen op. Door kennis, middelen en plannen te delen, zorgen we voor slimme oplossingen die iedereen in de regio vooruithelpen.

Waar zetten we op in? Onze thema's

Veel thema's vragen onze aandacht de komende periode. Er is veel aandacht nodig voor onder meer wonen, klimaat, mobiliteit en voorzieningen.

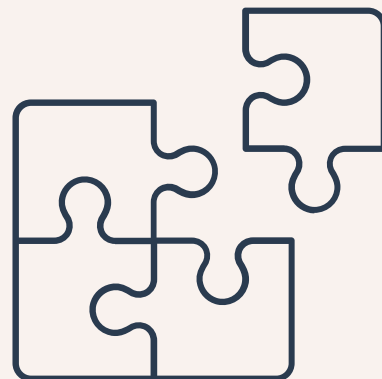
D66 Nuenen c.a. zet daarom in op de volgende thema's:

- Wonen
- Mobiliteit
- Maatschappelijke voorzieningen
- Gezondheid
- Klimaat en duurzaamheid
- Vitale economie en arbeidsmarkt
- Goed bestuur
- Regionale samenwerking

In het vorige hoofdstuk van het verkiezingsprogramma hebben we voor deze thema's acht speerpunten benoemd. In de volgende hoofdstukken zoomen we in op de opgaves per thema.

De thema's zijn voor ons niet los van elkaar te zien, het is een grote puzzel met veel stukjes. Alle stukjes zijn nodig om te werken aan een mooi en toekomstbestendig Nuenen c.a.

De afgelopen periode zijn veel grote projecten gestart, veel willen we doorzetten. Daarom kijken we per thema eerst terug: wat is al bereikt? Daarna geven we aan waar we op in gaan zetten de komende raadsperiode.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Onze speerpunten	4
Onze thema's	6
1. Wonen	8
2. Mobiliteit	12
3. Maatschappelijke voorzieningen	15
4. Gezondheid	19
5. Klimaat en duurzaamheid	22
6. Vitale economie en arbeidsmarkt	26
7. Goed bestuur	29
8. Regionale samenwerking	32
Nawoord	35
Verantwoording	35

Hoofdstuk 1

Wonen

Wonen

Iedereen verdient een woonruimte die past bij zijn situatie of behoefte. Er is veel behoefte aan nieuwe woningen. Daarom wil D66 dat we sneller bouwen op plekken die al in ontwikkeling zijn of in voorbereiding zijn. Denk aan de locaties in de kerkdorpen, Nuenen West, de Sinti locaties, de Kloostertuin en de Bosschoeve. Inwoners moeten daarbij tijdig worden betrokken. We willen bouwen met oog voor ons dorp: met meer variatie, een dorpse uitstraling en met kwaliteit.

Wat hebben we al bereikt?

De afgelopen raadsperiode hebben we gewerkt aan het opstarten en doorbouwen van veel bouwlocaties. Er is al veel gebeurd:

- Het masterplan Kloostertuin is vastgesteld voor de bouw van 115 woningen
- Nuenen West is volop in aanbouw
- Opknappen van de Sinti locaties Bosweg en Kremersbos is in voorbereiding
- Een visie voor Gerwen, Nederwetten met nieuwe bouwlocaties is klaar
- Plan Boschhoeve is in voorbereiding
- Plan voor de Vinkenhofjes (137 sociale woningen) is in aanbouw
- Plan Wederikdreef is opgeleverd met 18 sociale woningen en 23 zorgwoningen
- Het plan voor 19 levensloopbestendige appartementen de Mijlpaal is bijna klaar

D66 zet in op

- Versnellen van bestaande bouwlocaties en bouwen voor alle doelgroepen
- Schrappen van onnodige regels en inzetten op participatie
- Sterke en gezonde buurten en ondersteuning van onze verenigingen
- Goede huisvesting voor de Sinti's: opknappen van locaties Bosweg en Kremersbos
- Een betere doorstroming naar een passende woning

Versnellen van bestaande bouwlocaties en bouwen voor alle doelgroepen

D66 wil dat we in Nuenen c.a. meer woningen toevoegen voor alle doelgroepen. Meer betaalbare woningen voor starters, levensloopbestendige woningen voor ouderen en meer gezinswoningen. Planontwikkeling duurt lang en daarom moeten we niet op 0 beginnen. Bouw door aan de bestaande (bekende) bouwlocaties. Denk aan Nuenen West, de Kloostertuin maar ook in de kerkdorpen. Natuurlijk kunnen er locaties bij komen. Maar deze moeten passen binnen de omgevingsvisie en bouwgid en er moet genoeg capaciteit zijn om ze te begeleiden.

Schrappen van onnodige regels en goede participatie

Meer en sneller bouwen draagt verreweg het meeste bij aan wat mensen nu nodig hebben. Dit vraagt om fundamenteel anders denken en doen. D66 zet daarom in op:

- **Schrappen van onnodige regels indien mogelijk en vernieuwen van regels.** Iedere regiogemeente heeft zijn eigen beleid, maar de verschillen kunnen de woningbouw vertragen. D66 wil voor afstemming tussen gemeenten, kijk samen waar je onnodige regels kan afschaffen. Ook moeten we kijken of we bestaande regels kunnen vernieuwen om zo sneller te kunnen bouwen.
- **Standaardisatie van bouwprocessen en -regels.** Door bouwmethodes en procedures meer te standaardiseren, kunnen we sneller bouwen. Bestaande succesvolle projecten met pre fab woningen zoals WoonST 1.0 en 2.0 moeten ook in Nuenen c.a. meer worden gebouwd.
- **Open en eerlijke participatie.** Door bewoners vroeg te betrekken via een open en eerlijke participatie, kunnen plannen vooruit komen in plaats van dat ze vastlopen. D66 vindt dat de gemeente de regie moet nemen bij participatie rondom bouwplannen.

Bouw sterke en gezonde buurten en ondersteun de verenigingen

Iedereen moet kunnen wonen op een manier die bij hem of haar past. Daarom zet D66 in op een goede mix van koop- en huurwoningen in verschillende prijsklassen. Ook moet er genoeg groen en ontmoetingsplekken in de buurt zijn, omdat dit goed is voor de sterke en gezonde buurten. Er zijn in Nuenen c.a. veel verenigingen, o.a. gildes, jeugdverenigingen, seniorenverenigingen en sportverenigingen. D66 vindt dat we de verenigingen moeten ondersteunen met een passend subsidie- en accommodatiebeleid. Het nieuwe accommodatiebeleid is al in ontwikkeling, hierop moeten we doorpakken en dit in de nieuwe periode vaststellen.

Goede huisvesting voor de Sinti gemeenschap: opknappen van locaties

Bosweg en Kremersbos

De Sinti gemeenschap wacht al jaren op goede huisvesting op de locaties Bosweg en Kremersbos. Sommige woonwagens zijn sterk verouderd en niet duurzaam.

De afgelopen periode zijn hiervoor voorbereiding getroffen om te werken aan het opknappen van beide locaties. D66 wil dat we in de komende periode de uitvoering ingaan voor beide locaties in goed overleg met de Sinti.

Betere doorstroming op de woningmarkt

Niet alleen het bouwen van nieuwe huizen is belangrijk, maar ook het zorgen dat mensen in de juiste, passende woning wonen. Veel senioren zoeken nog niet actief naar een andere woning, maar als er meer passende woningen bij komen en de senioren worden geholpen door middel van b.v. verhuiscoaches, komt er meer doorstroming op gang.

D66 wil dat we niet alleen meer moeten bouwen, maar ook kijken of de inzet van verhuiscoaches een idee is om verder uit te werken.

Hoofdstuk 2

Mobiliteit

Mobiliteit

Nuenen c.a. moet bereikbaar zijn en blijven om een duurzame economische en sociale groei aan te kunnen. D66 wil stimuleren dat meer mensen het openbaar vervoer en de fiets gaan gebruiken. Daarom kiezen we voor veilige fiets- en wandelroutes, zodat kinderen, ouderen en iedereen daartussen zorgeloos op pad kunnen. We willen de meest verkeersonveilige plekken aanpakken. Daarnaast werken we samen met de regio aan beter openbaar vervoer, zodat Nuenen c.a. goed bereikbaar blijft voor werk, school en ontspanning.

Wat hebben we al bereikt?

De afgelopen periode is op diverse onderdelen gewerkt aan het verbeteren van de mobiliteit.

Wat hebben we al bereikt:

- Vaststellen van het pakket Bundelroutes, waarin we werken aan verbeteren van verkeersveiligheid en betere doorstroming op bundelroutes.
- Uitvoering snelfietspad Eindhoven – Helmond
- Tracé gekozen voor snelfietspad Eindhoven – Gemert
- Analyse en onderzoek naar de onveilige verkeersknelpunten
- Uitvoeren van verkeersmaatregelen voor het veiliger maken van kruispunt Kapperdoesweg/Europalaan

D66 zet in op

- Samen werken aan een bereikbare regio
- Inzetten op veilige fiets- en wandelroutes: aanpakken van onveilige verkeerspunten
- Versterken van het openbaar vervoer

Samenwerken aan een bereikbare regio.

Nuenen c.a. moet goed bereikbaar blijven via het openbaar vervoer, per fiets en per auto. Hiervoor moeten we samen werken met de regio. D66 Nuenen c.a. staat achter de uitvoering van de projecten onder Bundelroutes o.a. openstelling van de busbanen bij A270 en geluidswallen langs de A270. Samen met de regio moeten we inzetten op goed openbaar vervoer (OV), doorstroming op de belangrijke autowegen (bundelroutes) en stimuleren van fietsen.

D66 vindt het belangrijk dat de hele regio bereikbaar blijft zowel de west- als oostkant. De verschillende private en publieke partijen moeten hiervoor goed samen werken in de MRE-regio en met provincie en rijk.

Inzetten op veilige fiets- en wandelroutes: aanpakken van onveilige verkeerspunten

D66 Nuenen c.a. vindt dat elke inwoner veilig door ons dorp moet kunnen fietsen en wandelen. We moeten de meest dringende verkeersonveilige punten als eerste aanpakken, zoals benoemd in de analyse van onveilige verkeerspunten die door de gemeente is opgesteld.

Ook vinden we het belangrijk dat de wandelroutes naar het centrum van Nuenen c.a. en naar de sportclubs veilig en toegankelijk zijn voor iedereen.

Niet alleen de aanpak van onveilige punten vraagt de aandacht. D66 wil dat er meer vrijliggende fietspaden komen in Nuenen c.a., dit zorgt voor minder conflict met de auto.

Ook vinden wij dat er meer 30 km/h zones moeten komen, waardoor de veiligheid wordt verbeterd. Tenslotte wil D66 veilige routes van scholen naar sportfaciliteiten maken.

Openbaar vervoer als volwaardig alternatief

We vinden dat Nuenen c.a. goed bereikbaar moet blijven met de bus, niet alleen in de spits maar ook in de avonden en weekend. De busverbinding in avond en weekend die gemist wordt, is tussen Nuenen c.a. en Son, Geldrop en Helmond.

We zijn ook realistisch. De gemeente heeft maar beperkte invloed op het openbaar vervoer, maar we kunnen wel druk uitoefenen op de provincie. De busverbindingen tussen onze gemeente en de regio moet beter: vaker rijden en aansluiten op de treinen, ook in de vroege ochtend en late avond. Ook moet er niet alleen aandacht zijn voor de snelle HOV-lijnen, ook de buurt- en lijnbussen in onze gemeente verdienen veel meer aandacht.

Hoofdstuk 3

Maatschappelijke voorzieningen

Maatschappelijke voorzieningen

Iedereen heeft toegang tot goede en toegankelijke voorzieningen.

Om een dorp leefbaar te houden moeten er goede voorzieningen zijn en blijven. Als er meer inwoners bijkomen, moet het voorzieningenaanbod wat D66 Nuenen c.a. betreft ook meegroeien. Denk aan goed onderwijs, goede kinderopvang, diverse sportvoorzieningen en toegankelijke cultuur.

Wat hebben we al bereikt?

De afgelopen periode is gewerkt aan het verbeteren van veel bestaande en nieuwe voorzieningen voor Nuenen c.a. We hebben gewerkt aan:

- De renovatie en uitbreiding van MFA de Hongerman
- Opknappen, uitbreiden en verduurzamen van dorpshuis de Heuvel
- Besluitvorming en aanleg van het jeugdsportpark bij de Lissevoort
- Renovatie van het dorpshuis Klooster
- Vaststelling van het integraal huisvestingsplan Onderwijs
- Vaststellen van ontwikkelrichting voor de Gulbergen

D66 zet in op

- Sterke buurten en wijken met goede voorzieningen. Inzetten op een goede mix van voorzieningen in elke wijk.
- Uitvoeren van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP): investeren in goed onderwijs. Een nieuwe school in Nuenen West en renoveren van bestaande scholen.
- Meer en diverse sportfaciliteiten: D66 wil een tweede sporthal voor de uitbreiding van de sportcapaciteit bij binnensportverenigingen en voor scholen.
- In het kader van zwemveiligheid wil D66 onderzoeken of een moderne vorm van schoolzwemmen ingevoerd kan worden.
- Meer sporten en bewegen in de openbare ruimte: meer plekken voor sport en bewegen, denk aan een skatebaan of jeu de boules-baan
- Cultuur voor iedereen toegankelijk: meer cultuurvoorstellingen en meer cultuur in de openbare ruimte
- Doorontwikkelen landschapspark Gulbergen
- Ontmoeting van en verbinding met inwoners van het AZC
- Onderzoek naar renovatie of nieuwbouw van het gemeentehuis, waarbij breed gekeken wordt naar mogelijkheden

Uitvoeren van het Integraal huisvestingsplan Onderwijs

De afgelopen periode is het integraal huisvestingsplan Onderwijs vastgesteld. D66 wil hiermee vol aan de slag. Op korte termijn betekent het dat er een nieuwe basisschool in Nuenen West bij moet komen, maar ook bestaande schoolgebouwen moeten worden vernieuwd. We wonen in de Brainport regio: een regio van kennis en innovatie. Dit wil D66 behouden door te investeren in modern onderwijs dat aansluit op de arbeidsmarkt. Denk aan techniekonderwijs -ook op het basisonderwijs-, betere taalondersteuning en brede scholen.

Meer en diverse sportfaciliteiten

Sport is belangrijk voor een gezonde en sociale samenleving. D66 vindt het tijd voor een tweede sporthal om de groei van scholen en sportverenigingen op te vangen. D66 stimuleert samenwerking tussen sportverenigingen en scholen en we willen dat sport voor iedereen betaalbaar blijft. Zwemveiligheid vinden we belangrijk. Daarom willen we, samen met de scholen en jeugdartsen onderzoeken of het zinvol is een moderne vorm van schoolzwemmen te introduceren.

Sterke buurten en wijken met goede voorzieningen

Iedereen moet de kans krijgen om zich te ontwikkelen, gezond te leven en mee te doen aan cultuur, ongeacht leeftijd, achtergrond of inkomen. Goede en toegankelijke voorzieningen in de buurt op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en gezondheid zijn hierbij belangrijk. Goede ontmoetingsplekken zijn belangrijk voor sociale samenhang in wijken. D66 wil dat bestaande ontmoetingsplekken worden versterkt. D66 wil inzetten op versterken van de bestaande bibliotheek in het Klooster en we moeten nadenken over uitbreiden van bieb uitgifte punten op scholen.

Meer sport en bewegen in de openbare ruimte

Gezondheid wordt mede bepaald door de omgeving. Daarom wil D66 meer openbare sportplekken zoals speeltuintjes of beweegroutes, inclusief watertappunten. We moeten kijken of we voor onze inwoners meer beweegplekken kunnen toevoegen, zoals een Skatebaan voor jongeren of een jeu-de-boules-terrein.

Extra cultuurvoorstellingen in het Klooster: meer cultuur voor iedereen toegankelijk

D66 wil meer ruimte voor cultuurvoorstelling in Nuenen c.a. door meer gevarieerde voorstellingen in het Klooster en/of het van Gogh kerkje mogelijk te maken. We moeten goede initiatieven zoals Cultuur overdag voortzetten met meer en gevarieerde programmering. D66 wil meer ruimte voor cultuur in de openbare ruimte stimuleren. We kennen al goede voorbeelden zoals "Beelden in het park", maar er zijn misschien nog meer mogelijkheden ook op andere plekken in Nuenen c.a.

Doorontwikkeling van landschapspark de Gulbergen

Voor de Gulbergen is de ontwikkelrichting vastgesteld: we willen het gebied doorontwikkelen tot een groen regionaal landschapspark. D66 staat achter deze richting en wil hierop voortbouwen. De Gulbergen moet een plek worden waar Nuenenaren en inwoners uit de hele regio komen om te fietsen, wandelen of op een andere manier te recreëren. De ontwikkeling moet in goed overleg met de regio gebeuren. D66 wil verder dat het landschapspark wordt doorontwikkeld met een budget neutrale exploitatie. Overdracht van gronden aan ontwikkelende of beherende instanties kan hierbij horen, dat moet uit de uitwerking blijken.

Ontmoeting van en verbinding met asielzoekers en statushouders

D66 Nuenen c.a. neemt haar verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de aangenomen Spreidingswet. Die wet schrijft voor dat Nuenen c.a. minimaal 159 asielzoekers moet opvangen. In 2026 gaat het asielzoekerscentrum (AZC) open. We moeten met hen in verbinding blijven en ontmoetingen stimuleren. D66 onderschrijft de noodzaak van fatsoenlijke humanitaire opvang van asielzoekers. Daarom wil D66 initiatieven tot ontmoeting van en verbinding met de nieuwe inwoners van het AZC ondersteunen.

Er wordt in Nuenen c.a. veel aan vluchtelingenwerk gedaan voor statushouders. Met coördinatie van professionele krachten van de LEV-groep zetten vele vrijwilligers zich in om maatschappelijke begeleiding en Nederlandse taallessen te geven. De ervaring heeft geleerd dat diverse initiatieven -zoals een foodmarket met wereldgerechten- leiden tot kennismaking en wederzijds begrip tussen Nuenenaren en nieuwkomers. D66 ondersteunt deze initiatieven.

Onderzoek naar renovatie of nieuwbouw van het gemeentehuis

Het gemeentehuis is verouderd en niet duurzaam. We willen dat onderzoek wordt gedaan naar renovatie of nieuwbouw. Hierbij moet breed gekeken worden, dus ook naar mogelijkheden om het gemeentehuis elders te bouwen op een centrale plek die goed is ontsloten via het openbaar vervoer en de fiets. Ook moeten we de huisvesting van het CMD erbij betrekken.

Hoofdstuk 4

Gezondheid

Gezondheid

Investeren in een gezonde en groene omgeving en preventie: D66 wil verstandig beleid voor een gezonde toekomst. Een groen dorp is een gezond dorp, D66 Nuenen c.a. wil daarom dat er meer bomen, groene plekken en waterpartijen bij moeten komen in Nuenen c.a. Daarnaast wil D66 inzetten op preventie.

Wat hebben we al bereikt?

De afgelopen jaren hebben we al gewerkt aan het thema gezondheid onder andere:

- Realiseren van Kwiek beweegroute
- Goede begeleiding door inzet van het CMD
- Veel aandacht voor preventie
- Inzetten op het bijhouden van een goede sociale monitor
- Pilot wijkgerichte aanpak in Gerwen

D66 zet in op:

- Preventie als prioriteit: dit leidt tot besparing van zorgkosten en vergroot de kwaliteit van leven in onze gemeente
- Gezonde en groene wijken
- Goede zorg voor iedereen, maar wel beheersbaar
- Gezond oud worden en geschikte woonvormen: iedereen verdient het om gezond oud te worden, D66 wil ook meer aandacht voor nieuwe woonvormen.
- Mentale gezondheid en zorg dicht bij huis

Preventie als prioriteit – drie gezonde jaren erbij

D66 Nuenen c.a. zet zich in voor een gezondere toekomst voor alle inwoners van onze gemeente. We zetten niet alleen in op verhoging van de levensverwachting, maar ook op preventie en zelfredzaamheid van onze inwoners. Daarom steunt D66 de inzet op drie extra gezonde levensjaren erbij in 2030 die de provincie hanteert (Uitvoeringsagenda Gezondheid van Provincie Brabant, 2023). D66 vindt het stimuleren van gezonde levensstijl en toegankelijke zorg dichtbij huis belangrijk. We stimuleren samenwerking tussen scholen, sportverenigingen, huisartsen en welzijnsorganisaties om inwoners vitaal te houden.

Gezonde en groene wijken

Om Nuenen c.a. leefbaar te houden en beter bestand te maken tegen extreme neerslag, droogte en hitte, vindt D66 dat we moeten investeren in het (her)inrichten van de buitenruimte en riolering. We moeten meer groen en ruimte voor water toevoegen om gezonde wijken te krijgen. Kijk naar mooie initiatieven als “tegels wippen”, tegels eruit en groen erin. Groen zorgt voor schaduw op warme dagen, voor frisse lucht en voor plekken waar we elkaar ontmoeten en kunnen ontspannen. D66 wil dat er een lokaal hitteplan komt.

Goede zorg voor iedereen, maar wel beheersbaar

D66 staat voor toegankelijke en mensgerichte zorg voor iedereen die dat nodig heeft. Maar wel betaalbaar en beheersbaar, omdat we bewust zijn van de stijgende zorgkosten en de druk op de begroting. We geloven dat investeren in vroegsignalering, samenwerking en eigen regie op termijn zowel de mens als de maatschappij ten goede komt. We moeten de samenwerking met onze zorgpartners zoals huisartsen, LEV groep en CMD versterken. Zo houden we de zorg toekomstbestendig, betaalbaar en dichtbij. Het is cruciaal dat we als gemeente zicht houden op waar het zorggeld naartoe gaat. D66 Nuenen c.a. pleit voor een betere monitoring en transparantie van zorgkosten binnen het sociaal domein.

Gezond oud worden en geschikte woonvormen voor ouderen

D66 Nuenen c.a. wil dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen leven met toegang tot passende zorg, een veilige woonomgeving en de kans om volop actief te blijven deelnemen aan de samenleving. Daarnaast moeten ouderen zelf de regie kunnen houden over hun leven en zorg. Wat heb je nodig om gezond en veilig oud te worden op het gebied van wonen, algemeen welbevinden en gezondheid? Een passende woning draagt bij aan langer zelfstandig wonen. We willen daarom meer woonvormen voor ouderen en meer mantelzorgwoningen. Daarnaast ondersteunen wij de inzet van digitale technologie zodat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven. D66 vraagt inwoners om zich actief voor te bereiden op hun oude dag. Zelfredzaamheid moet worden gestimuleerd.

Mentale gezondheid en zorg dicht bij huis

We willen de samenwerking tussen de politie en GGD Zuidoost in de aanpak van verwarde mensen voortzetten. Ook de eerstelijnszorg moet dichtbij en toegankelijk blijven.

Hoofdstuk 5

Klimaat en duurzaamheid

Klimaat en duurzaamheid

Iedereen verdient een duurzaam leefbare omgeving om in te wonen, werken en verblijven. D66 Nuenen c.a. zet vol in op zon op het dak en duurzaamheid: samen besparen, samen opwekken en samen vooruit. We willen dat onze inwoners en bedrijven de juiste ondersteuning krijgen. Goede voorlichting helpt om woningen beter te isoleren, energie te besparen en slimmer te delen. Ook onze bedrijventerreinen moeten verduurzamen. Daarnaast moet er meer groen en water bij komen.

Wat hebben we al bereikt?

- Nota duurzaamheid in voorbereiding
- Meer aandacht voor voorlichting bij inwoners via inzet van onze energiecoaches
- Opstarten van samenwerking bij bedrijven
- Verduurzamen van dorpshuis de Heuvel
- Invoeren van LED verlichting in de openbare ruimte
- Aanmelding voor zonnepanelen project Groene Zone

D66 zet in op:

- Inzetten op goede voorlichting op gebied van duurzaamheid
- Meer zonne-energie op de daken
- Energie-oplossingen samen vinden en delen
- Samen werken in de regio aan duurzame energie en aanpak van netcongestie
- Een duurzame en leefbare omgeving
- Goed onderhoud van bestaand en nieuw groen

Verduurzaming: uitdagingen en kansen: goede voorlichting is belangrijk

D66 vindt goede voorlichting voor onze inwoners belangrijk: denk aan een welkomstpakket duurzaamheid voor elke nieuw inwoner en de inzet van energiecoaches. We staan met elkaar voor grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid. Het goede nieuws is dat Brainport een van de meest innovatieve regio's is. Als er ergens oplossingen te vinden zijn voor netcongestie, klimaatadaptatie en circulariteit, dan is het hier. We moeten hiervoor wel over gemeentegrenzen heen samenwerken en voorlichten: wat we leren van een energiehubs op een bedrijventerrein in de Kempen kan ook Nuenen c.a. helpen.

Meer zonne-energie op de daken

D66 wil graag meer zonne-energie op de daken, bij alle nieuwbouw moet dit de standaard worden. De gemeente moet op haar eigen vastgoed zonnepanelen leggen, Bij bestaande wijken willen we zonne-energie ook stimuleren, maar soms staan grote bomen het rendement van zonne-energie in de weg. D66 vraagt om maatwerk om in die gevallen te kijken naar een goede oplossing. Bij nieuwbouwwijken met veel zon op het dak moeten we goed kijken naar het planten van de juiste boomsoorten die b.v. niet te hoog worden.

Energie-oplossingen samen vinden en delen

Om het elektriciteitsnet niet te overbelasten, is het belangrijk om opgewekte energie zo lokaal mogelijk te gebruiken. Zo wordt het net minder belast. Daarnaast moeten we als regio naar collectieve warmte-oplossingen toe.

In Nuenen c.a. zijn we al gestart met een eerste initiatief voor energie delen bij bedrijven. Dit moet worden voortgezet. D66 Nuenen c.a. is voor een energiefonds onder bedrijven, gericht op kennisdelen en stimuleren van nieuwe initiatieven om energie te delen. De eerste stappen voor samenwerking zijn al gezet in de afgelopen periode, we willen dat dit wordt voortgezet.

Samen werken in de regio aan duurzame energie en aanpak netcongestie

Ondanks obstakels wil D66 samen met de regio meer duurzame energie opwekken en de regionale energiestrategie realiseren. Zonder deze energiebronnen kunnen we de CO₂-uitstoot niet voldoende verlagen. Vooral ondernemers in Nuenen c.a. kampen met stijgende energiekosten en netcongestie. Gemeente Nuenen c.a. en Brainport Development werken op dit thema samen.

Een Energiehub-regisseur is bezig met een haalbaarheidsonderzoek naar energiedeling en efficiënter energiegebruik voor een aantal bedrijven. D66 ondersteunt deze aanpak en wil dat deze een vervolg krijgt. Met de kennis die we hiermee opdoen, kunnen we ook andere ondernemers ondersteunen. Door lokale energieopslag- en uitwisseling tussen bedrijven te stimuleren, kunnen we netcongestie verminderen en bedrijven een perspectief bieden voor groei en verduurzaming.

Een duurzame en leefbare omgeving

Om Nuenen c.a. leefbaar te houden en beter bestand te maken tegen extreme neerslag, droogte en hitte, vindt D66 dat we moeten investeren in het (her)inrichten van de buitenruimte en riolering. We moeten meer groen en ruimte voor water toevoegen, juist om hitte stress tegen te gaan. Een leefbare omgeving betekent ook een schone omgeving en schone lucht. D66 Nuenen c.a. vindt dat we ook moeten inzetten op:

- Het terugdringen van zwerfafval en illegaal vuil binnen en buiten de bebouwde kom;
- Verbeteren van luchtkwaliteit door o.a. striktere normen voor bijvoorbeeld houtstook
- Terugdringen van geluidshinder (bijv. door middel van geluidsfilters)

Goed onderhoud van bestaand en nieuw groen

D66 wil dat we ons bestaande en nieuwe groen goed onderhouden. We vinden ook dat er meer groen en water (waterberging) bij moet komen. Waar nieuwe woningen worden gebouwd, gaat dat wat D66 betreft zoveel mogelijk circulair en met een gescheiden regenwaterafvoer. Zo wordt grijs water hergebruikt, bijvoorbeeld voor het doorspoelen van toiletten, en verminderen we de druk op de drinkwatervoorziening.

Hoofdstuk 6

Vitale economie en arbeidsmarkt

Vitale economie en arbeidsmarkt

Groei in balans van deze technologie regio. Nuenen c.a. maakt deel uit van de groeiende Brainport regio. Een krachtig Nuenen c.a. groeit met een sterke economie. D66 zet in op duurzame werkgelegenheid en een arbeidsmarkt die toekomstbestendig is. Samenwerking met de regio is daarbij essentieel: door plannen en initiatieven gezamenlijk aan te pakken, creëren we kansen voor ondernemers én banen voor inwoners.

Wat hebben we al bereikt?

We hebben gewerkt aan:

- Regionale samenwerking: programmeringsafspraken rondom bedrijventerreinen
- Ondersteunen van ondernemers via ondernemersloket
- Goede samenwerking met centrummanagement om het centrum te versterken, doorbraak centrumontwikkeling met kansen voor herontwikkeling
- Opstarten van samenwerking op gebied van voorzieningen

D66 zet in op

- Investeren in onze economie en de werkgebieden versterken
- Een duurzame economie
- Verbeteren van de arbeidsmarkt
- Versterken van regionale samenwerking
- Versterken van het centrum

Investeren in onze economie en de werkgebieden versterken

Als we een sterke economie willen, moeten we onze werkgebieden (industrieterreinen en centrum) versterken. De bestaande regionale programmeringsafspraken zijn hierbij ons uitgangspunt voor de toekomst. Bij het maken van afspraken, moeten we niet alleen naar locaties kijken, maar ook naar kansen om innovatie te stimuleren. Bij de MRE regio is ook een fonds beschikbaar voor startups of innovatie.

D66 vindt dat we moeten kijken of we de bestaande bedrijventerrein beter kunnen benutten door inbreiding en verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. Denk aan meer groen op het terrein of toegang tot een groene wandelroute. We verwijzen hierbij ook naar de mogelijkheden voor subsidie vanuit de regio. Voor ondernemers, vastgoed-eigenaren, en bedrijven op de bedrijventerreinen beschikt het Stedelijk Gebied Eindhoven over een financieringsfonds. Het Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (ROW) biedt ondernemers extra middelen op het moment dat zij willen investeren op een bestaand bedrijventerrein.

D66 wil dat wordt gekeken naar kansen voor het benutten van onbenut talent, zoals zij-instromers, partners van expats, statushouders, ouderen en werkzoekende vluchtelingen.

Een duurzame economie

D66 Nuenen c.a. wil graag bedrijven stimuleren die bijdragen aan een duurzame en circulaire economie. We moeten kijken hoe we slim kunnen verduurzamen, samenwerken is daarbij belangrijk. D66 Nuenen c.a. ondersteunt ondernemers die samen willen gaan nadenken over verduurzaming. De Metropoolregio Eindhoven (MRE) ondersteunt de verduurzaming met zogenaamde 'aanjagers'. Deze aanjagers helpen ondernemers bij het ontwikkelen van gezamenlijke duurzaamheidsinitiatieven. Denk hierbij aan circulaire bedrijfsvoering, klimaat adaptieve inrichting van terreinen en de inzet van duurzame energiebronnen. Dit biedt ook kansen voor Nuenense ondernemers. Voor de kansen voor energie delen van bedrijven verwijzen we naar de paragraaf over duurzaamheid in dit programma.

Verbeteren van de arbeidsmarkt

D66 vindt dat we voor het versterken van de arbeidsmarkt meer moeten samenwerken in de Brainport regio. Onze regio heeft zowel theoretische als praktische vakmensen nodig. Daarom stimuleert D66 Nuenen c.a. de samenwerking tussen verschillende opleidingsniveaus, waarbij vmbo, mbo-, hbo- en wo-afgestudeerden samenwerken en studenten kunnen stagelopen bij bedrijven in Nuenen c.a. of Eindhoven. Daarnaast ondersteunt D66 initiatieven die statushouders en vluchtelingen aan het werk helpen.

Versterken van het centrum

Het centrum is het bruisende hart van Nuenen c.a. Er komen veel ontwikkelingen aan de komende jaren met verplaatsen van supermarkten, toevoegen van woningen en groen.

D66 ondersteunt de doorontwikkeling van het centrum. We willen dat er ruimte blijft voor ondernemerschap met grote en kleinere winkels. De samenwerking met het centrummanagement moet worden versterkt.

Hoofdstuk 7

Goed bestuur

Goed bestuur

Een goed bestuur is een belangrijke basis voor elke gemeente. D66 Nuenen c.a. staat voor een betrouwbaar en transparant bestuur. Goed bestuur betekent voor ons dat besluiten op een open manier tot stand komen met ruimte voor inspraak van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We willen dat de gemeente helder communiceert en duidelijk uitlegt waarom keuzes worden gemaakt.

Sterk beleid begint met gezonde financiën. D66 Nuenen c.a. heeft de afgelopen periode stevig bijgedragen om orde op zaken te stellen: een sluitende begroting én reserves voor onzekere tijden. Dankzij die solide basis kunnen we nu doorpakken met groei en vooruitgang. Voor een zelfstandig en krachtig Nuenen c.a., dat samenwerkt in de regio en kansen creëert voor ondernemers.

Wat hebben we bereikt?

- In de afgelopen periode is gewerkt aan meer stabiliteit en een goed bestuur:
- Invoeren van een nieuw vergadermodel voor de raad: het BOB model (beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming)
- Beter betrekken van inwoners via inloopsprekuren
- Investeren in goede samenwerking in de raad en met het college van B&W
- Opzetten van een nieuw model voor de begroting, waarbij elk jaar 75% wordt gespaard van het positieve begrotingsresultaat
- Instellen van een nieuwe rekenkamer
- Verbeteren van financieel beleid en bedrijfsvoering

D66 zet in op

- Efficiënter bestuur voor snellere besluitvorming: goed bestuur is gericht op het waarborgen van de belangen van onze inwoners.
- Realistisch financieel beleid: het succesvolle en professioneel financieel beleid zoals de afgelopen 4 jaar door de D66 wethouder is ingezet wordt voortgezet
- Een betrouwbare overheid

Efficiënter bestuur voor snellere besluitvorming

Een goed bestuur is transparant, legt verantwoording af over gemaakte keuze en zorgt voor een professionele gemeentelijke organisatie. Ook zorgt een goed bestuur voor verbinding van partijen, instellingen, ondernemers en inwoners. D66 Nuenen c.a. wil dat we binnen de gemeente goed samenwerken maar ook binnen de regio. We moeten kijken waar we besluitvorming kunnen versnellen.

Realistisch financieel beleid

Ook financieel wil D66 een realistisch en verstandig beleid. D66 vindt dat gemeenten eerlijk moeten begroten. Daarbij hoort ook het besef dat niet al het begrote geld wordt uitgegeven. Door daar vooraf al rekening mee te houden, voorkomen we grote overschotten en houden we geld over voor belangrijke investeringen.

D66 erkent dat er financieel lastige jaren aankomen, zoals het zogenaamde ravijnjaar in 2026. In zulke jaren accepteren we dat de begroting misschien tijdelijk niet sluitend is. Dat mag echter geen excuus zijn voor stilstand. Juist dan is het belangrijk om duidelijke keuzes te maken en te blijven investeren in wat écht nodig is voor onze inwoners. D66 Nuenen c.a. spreekt het Rijk aan op een betrouwbaar en degelijk financieel beleid, zodat gemeenten hun taken kunnen blijven uitvoeren

Een betrouwbare overheid

D66 vindt dat we een betrouwbare overheid moeten zijn en blijven. De informatie naar inwoners en bedrijven moet goed zijn en vragen tijdig worden beantwoord.

Hoofdstuk 8

Regionale samenwerking

Regionale samenwerking

Samen kom je verder. Nuenen staat sterker wanneer we samenwerken. Samen sta je sterker dan alleen, ook in de lobby richting provincie, rijk en regio. D66 zet in op het voortzetten en versterken van de regionale samenwerking. We zijn geen eiland: belangrijke thema's zoals verkeer, wonen, werken en voorzieningen lossen we beter samen op. Daarnaast moeten we onderzoeken met Son & Breugel hoe we ambtelijk verder kunnen samenwerken. Voor de dienst Dommelvallei moeten we op zoek naar nieuwe huisvesting op een centrale plek in een van de drie gemeenten.

Wat hebben we al bereikt?

Nuenen c.a. werkt al zichtbaar samen in de regio en met de provincie. We hebben al gewerkt aan:

- Goede zichtbaarheid in regio bij overleggen over wonen, werken en voorzieningen
- Opstarten van regionale samenwerking op gebied van voorzieningen
- Regionale samenwerking op belangrijke thema's zoals wonen, werken en verkeer
- Verkennende gesprekken met Son & Breugel over samenwerking gevoerd

D66 zet in op

- Bestaande regionale samenwerking versterken
- Verder samenwerking met Son en Breugel onderzoeken
- Dienst Dommelvallei definitieve nieuwe huisvesting bieden op een centrale plaats in een van de drie deelnemende gemeenten (Son & Breugel, Nuenen c.a. of Geldrop-Mierlo)
- Samenwerken op (boven-)regionaal, provinciaal en nationaal niveau

Bestaande regionale samenwerking versterken

D66 is voor meer regionale samenwerking zowel op het niveau van de 21 gemeenten (Metropoolregio Eindhoven) als op het niveau van de stedelijke regio (Stedelijk gebied Eindhoven). We willen dat bestuurders in de regio meer inzetten op co-creatie en gezamenlijk leiderschap. Veel opgaven in onze regio zijn niet meer op te lossen door individuele gemeenten en vragen regionale inzet. Samenwerkingsverbanden, zoals de Metropoolregio Eindhoven (MRE) moeten transparanter meer ruimte krijgen om namens de regio op te treden en daadkrachtiger worden.

Verder onderzoek naar samenwerking met Son en Breugel

D66 Nuenen c.a. wil verder onderzoeken hoe we beter kunnen samenwerken met Son en Breugel. Wellicht kan dit op termijn leiden tot een ambtelijke fusie. Een vorm van ambtelijke fusie kan alleen van onderaf ontstaan. Dat dit het beste kan als deze beweging van onderaf ontstaat - met steun vanuit de samenleving, bewijst een voorbeeld als het proces dat Oirschot en Best momenteel doorlopen.

Dienst Dommelvallei moet een centrale plek krijgen in een van de drie gemeenten

De dienst Dommelvallei is belangrijk voor Nuenen c.a. We willen de samenwerking met Son & Breugel en Geldrop-Mierlo in de Dienst voortzetten. We moeten kijken waar de Dienst een duurzame en toekomstbestendige plek kan krijgen. Dit moet voor ons in een van de drie deelnemende gemeenten zijn, bij voorkeur op een locatie met een goede fiets- en OV bereikbaarheid. Dit is uit nader onderzoek nader te bepalen.

Samenwerken op (boven-)regionaal, provinciaal en nationaal niveau

D66 wil de samenwerking tussen gemeenten en andere regionale partijen doorlopend verbeteren. Maar ook de samenwerking met provincie en rijk vinden we belangrijk en willen we voortzetten. Dit betekent dat we ons committeren aan een duidelijke inzet voor regionale gezamenlijke agenda's opstellen, waarin thema's zoals woningbouw, verduurzaming en mobiliteit regionaal worden aangepakt. Grootschalige samenwerking maakt ons en de regio sterker en efficiënter.

Nawoord

Onze gemeente verdient een toekomst waarin groei hand in hand gaat met een gezonde en duurzame woonomgeving.

Samen maken we de toekomst voor een gezond, groen en duurzaam Nuenen c.a.

Stem op 18 maart 2026 voor vooruitgang.

Stem voor de toekomst van Nuenen c.a. Stem D66.

Verantwoording

Dit verkiezingsprogramma is tot stand gekomen met medewerking van D66 raadsleden, commissieleden, de steunfractie en de wethouder.

Het regionale D66 Brainport bestuur ondersteunt dit programma en heeft gezorgd voor de opmaak en controle van het verkiezingsprogramma.

Op 1 november 2025 is het verkiezingsprogramma vastgesteld door alle leden van D66 Nuenen c.a. in een algemene ledenvergadering.

D66